ՕԷՆԷ, 11 ՀՐԱՏ ՐԱՄԱԶԱՆ ԺԹ

1876 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 17 ՇԱԲԱԹ

ԱԼԱԳԱՐԱՆԱ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 29 Ն. 3255

Մանզումէի էֆքեար սէնէտէ 300 Նիւսխէ Թիպա-ԲՐՅԱ, Գրյմէթի Խաթանպոլ իչին 2 լիրա օլտուղու կիպի թաշնալար իչին տա-խի սէնէտէ 300 Նիւսխէ վիրիլէրէք, վէ բոսթա բա-բասը տա իչինտէ օլարագ օն իքի սիմ մէճիտիյէ տիր։

Նիւսխէսի 40 ար բարա-ետ սաթըլմագտա տըր։

Անանցուտի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻ

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

Իլանաթըն պէկէր սաթըրը Վինճի տէֆթաՅ, 2 ինճի տէ-ֆթա 2, 3/4 ենճիւ վէ սայիր տէֆթալար իչին Վդ. վէ ի-լան ոբրասընա գօնուլմա-եան իլանըն սաթըրը 5 դր։

Մէքթուպ վէ սայիրէ Գալաթատա Բէնճէնպիհ բազարընտա վագը Ներկ Իբսի խանընտա կախտա պետ Ց. Փանոսեան իսմի-նէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւնքի կիւն, ալթը տէվլէթլէր սիւֆէրասը Պապը Ալիյէ կիտէրէք, պէյնլերինտէ իթթիֆագ իլէ միւսա-լէհա իչին գալէմէ ալընան թէքլիֆա-թը, միւթէրէքքէն խարիճիյէ նազրը Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրինէ իթա իյլէմիշլէր տիր։

Միւշարիւէյհ հազրէթլէրի, եէվմի մէզքիւրտէ Սատրազամ հազրէթլէրի-նին ըհասէթլէրի ալթընտա միւնագրա-ղան մէճլիսի ֆէվգէլատէեէ իշպու թէքլիֆաթը թագտիմ իթտի։

Զանընմըզա կէօրէ, իշպու մուհիմմ վէ աղըր մէսէլէ իւզերինէ, հիչ պիր վէճհ իլէ գարարը գաթի իթթիֆաղ գէլէընմամըշ տըր։

Տէվլէթլէրին թէքլիֆաթը վէ տիւէ-լի զամինէ թարաֆընտան միւթթէ-հիտէն գապուլտան էվվէլ վուգու պու-լան մուինապէրսաթ կիզլի թութուլ-մուշ տուր։ Եալընըզ շուրասը մա-լիմտիր քի, թէքլիֆաթտան պիրի-սինին զուհուրա կէթիրիլտիյի պաշլը-ճա միւշքիլաթ, վիլաեէթլէրտէ իտա-ըէճէ իսլահաթա նէ չէքլ վէ նէ սը-ֆաթ վիրիլմէք խուսուսու իմիշ։

(Լա Թիւրքի)

—Պիր թարաֆը Ֆրանսըզճա վէ տիկէր թարաֆը Թիւրքճէ օլմաք իւգ-րէ, Հագրդաթ նամը իլէ պիր ասքէրի զազէթասը նէշր օլունմաեա պաշլամըշ տըր։

—Խըտիվի Մըսրը հազրէթլէրի իլէ պիլ ճիւմլէ Մըսրը էհալիի սատրգասը թարաֆընտան խաքիրաեի շահանէեէ արզը պիաթ վէ ուպուտիեէթ իթմէք իւզրէ, սաատէթլու Լմին պէյ էֆէն-տի, տիւն Շարգիյէ վաբօրու իլէ Իս-կէնտէրիէտէն պուրաեա վասըլ օլմուշ տուր։

—Ֆէրիդանը քիրամտէն Մուսթա-ֆա Ճէլալէտտին բաշա հազրէթլէրի էվվէլճէ Հէրսէք ֆըրգասը գօմանտա-նը Ահմէտ Մըհթար բաշա հազրէթլէ-րի մաեէթինտէ պուլունմուշ իսկ տէ, շիմտի Տերվիշ բաշա հազրէթլէրինին գօմանտասը ալթընտա օլարագ, Շգօտրա ֆըրգասընա նագլը մէմու-ըիեէթ իթմիշ տիր։

—Կէչէն սալը կիւնիւ Պապը Ալիյէ ագտ օլունան մէճլիսի ումումիյէ մէ-ճալիսի ալիէեէ մէմուր Սամի բաշա, վէ իսթինաֆ ըէյիսի Սիւպհի բաշա, վէ Էտիրնէ վալիսի սապրգ Աքիֆ բա-շա հազարաթը էվվէլքի իճթիմատէ մուխալիֆ ըէյտէ պուլունտուղլարը ճիհէթլէ, սալը կիւնքի իճթիմատէ պուլունմամըշլար տըր։

—Ռումէլի զազէթալարընտան պազըլարը, ասաքիրի շահանէնին Զայչարտան չըգ-տըզընա տայիր պազը չէյ եազմըշլար իսկ տէ, պունուն սալը օլմաեըպ, Զայչար գօմանտանը ֆէրիդ սաատէթ-լու Օսման բաշա հազրէթլէրի, իզ-վօրտա ճանիպի միւշիրիտէն պազը խու-սուսուն էմր ու թէպլիղի իչին չաղ-ըրմըշ օլմազլէ, պու հավատիսին պունտան նէշաթ իյլէտիկի, վէ ասաքիրի շահանէնին էլեէվմ Զայչարտա իդամէթ իյլէմէքտէ օլտուղու Պասիրէթտէ օ-գունմուշ տուր։

—Շգօտրա ճիհէթինտէ Մէտուն մու-հարէպէսինտէ վուգու պուլան խաթա-սընտան տօլաեը կէչէնլերտէ Տերիսաա-տէթէ ճէլպ իլէ, Պապը Սէրասքէրիտէ թահթը թէվգիֆտա պուլունան Ըզ-գօտրա ֆըրգաեի ասքէրիեէսի գօման-տանը սապրգ Մահմուտ Համտի բաշա հազրէթլէրի, շիմտիեէ գատար ալթը տէֆա տիվանը հարպ հուզուրունտա մուհաքէմէ օլունմուշ տուր։

—Կէչէնլերտէ Ալէքսինաչ էօնիւնտէ վուգու պուլան մուհարէպէլերտէ էսիր թութուլան պիր Ռուսիա զապիթի, էվվէլքի կիւն Տերիսաատէթէ կէ-թիրիլերէք, Սիւլէյմանիեէ գըշլասըն-տա զապթանը ասաքիրի շահանէ օ-տասընա միւսաֆիր իտիլտիկի Պասի-ըէթտէ օգունմուշ տուր։

—Հէրսէք իսլահաթ գօմիսիօնու պաշ քեաթիպի Տաքէս էֆէնտիեէ ըիւթպէեի սանիեէ սընրֆը սանիսի թէվֆիհ պույրուլմուշ տուր։

—Ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ Թօբխա-նէտէ պիր ֆիշէնքճի տիւքքեանընտա գազաէն ֆիշէնքլէր աթէշ ալորագ, ճիւմլէսի եանմըշ վէ օրատա պուլու-նան պիր չօճուգ եիւղիւնտէն եարա-լանմըշ տըր։

—Սուտա լիմանընտա թամիր օլուն-մագտա պուլունան Իզմիր նամ գօր-վէթ, Թարապլուսու Շամ վէ Մէրսինտէն պիր թագըմ հայվանլար ալըպ, Պարա կէօթիւրմէք իւզրէ, օ թարաֆլարա կիթմէք էմրինի ալմըշ տըր։

—Օն տէօրթ թօր վէ տէօրթ եիւզ տօգսան քիշիլի համիլ պուլունան պիր ֆրասըզ ֆըրգաթիյնի Մալթատան կէ-լէրէք, Սագըզ վէ Իզմիրէ ուղրատըգ-տան սօնրա, Պէշիքթաշ վասըլ օլմուշ տուր։

—Ուշադտա քէսրէթ իւզրէ եազ-մուր եազըպ, պուղտայարա խայլի զիեան վիրտիկինի, վէ 1292 սէնէսի գուրա նէֆէրաթընըն ճէմ օլունմագ-տա պուլունտուղունու շէհրի մէղքիւր-տէն եազըեօրլար։

—Նազէլիտէն եազտըգլարընա կէօ-րէ, պու սէնէ օրանքն բամուգլարը սայիր սէնէլէրին բամուգլարընտան չօգ ֆէրքլի օլտուղու կիպի, ինճիրլեր տա-խի բէք էեի օլուպ, դանթարը 50 տէն 70 ղշ. ա գատար սաթըլմագտա իմիշ։ Աշար սաթըլամատըղընտան, հիւքիւ-մէթի մահէլլ'եէ թարաֆընտան թահ-սիլ օլունաճաղ իմիշ։

—Կիրիտտէն եազտըգլարընա կէօ-րէ, օրանքն զէյթին մահսուլաթը ֆէվ-գէլատէ սուրէթտէ իմիշ։

—Այտըն վիլսեէթինին Սօֆիա նա-հիեէսինտէ Այտըն հապսխանէսինտէն ֆիրար իթմիշ եէտի խըրսըզ ֆըրգասը ղուհուրի իթտիկի կիպի, Եէնի-Կէօղ թարաֆընտա տախի կէչէն հաֆթա սէ-քիզ խըրսըզ 38 եօլճունուն եօլունու-քէսիպ իքիսինի թէլէֆիէ, մալլերինի ալտըգլարընը Իզմիրտէն եազըեօրար։

—Ալաֆրանկա սեպտեմբեր 16 թա-ըիխի իլէ Նիչտէն Լէվընթ Հէրըլտա եազըլմըշ տըր.

Նիշ օրտուկեահընը իլէ սերտարը էք-ըէմ տէվլէթլու Ապտիւլ Ֆէրիմ բաշա հազրէթլէրինին մէրքէզի օրտուսունու պունտան էվվէլքի մէքթուպտա մուխթասարէն նագշ ու թասվիր իյլէ-միշ իտիմ։ Պու կիւն տախի Ալէքսինաչ էօնիւնտէ պուլունան օրտուկեահ իլէ ճիվար մահէլլէրի ահվալի հագգընտա սիգլէրէ պիր իտէա վիրմէք իսթէրիմ։ Ասաքիրի շահանէնին մէրքէզի օրտու-սու պու կիւնքի կիւն իլէրի վարտըրըլ-մըշ, եանի, Նիչտէն 20 Ինկիլիզ միլի գատար (32 քիլօմէթրօ) ուզագտա պու-լունմագտա տըր։ Պունտան օն օն պէշ կիւն ագաէմ Նիչտէն 15 միլ գատար ուզագտա օլուպ, աթ իլէ պիր կիւնտէ գօլայճա կիտիլիպ կէլինիր իտի. Նա-սըլ քի էվրօբա զազէթալարը մուխպիր-լերինտէն էքսէրիսի կիտիպ կէլմիշլէր տիր։ Ֆագաթ պու կիւնքի կիւնտէ ֆէ-նա աթլարը 40 Ինկիլիլ միլի մէսաֆէ-տէ կիտիպ կէլմէք կիւճճէ տիր. վէ ե-կէր պէրապէրինտէ եէեէճէք ալմամըշ իսէն, աճլրգտան էօմէք իհթիմալի տէ վար տըր. զիրա եօլ իւզէրինտէ հիչ պիր շէյ պուլամազընը. հաթթա օրտուկեահտա պէօյիւք զապթիլէր զա-ե։թ սատէ պիր եէմէքլի իդթիֆա իթ-մէքտէ տիրլէր։ Տիւն Նիչտէն Ալէքսի-նաչա գատար կէչտիկիմ եօլ իւզէրինտէ Զէրքէս քէօյիւնտէն մատտա հիչ պիր քէօյ պուլամատը։ Մէղքիւր Զէրքէս քէօյիւ, Օսմանլը հուտուտունտա վա-գէ օլուպ, պունտա տախի սուտան պաշդա պիր շէյ եօգ տըր։ Կէրէք ըի-ճա վէ կէրէք ագճէ իլէ եէեէճէք պուլմագ միւմքին տէյիլ տիր։

Պունուն սեպէպի օրանքն մահսուլ-տար օլմամասը տէյիլ տիր. պիլ աքս, հէր թարաֆտա գօգօրօղ, պուղտայ, թիւթիւն թարլաարը վէ պաղլար վար տըր։ Ֆագաթ եօլուն իւզէրինտէ պու-լունան Սըրպ քէօյէրի իլէ խանէլէրի աթէշէ վիրիլիպ խարապ իտիլմիշ տիր։ Լմնայի բահտէ պէնտէնիզէ պիլար տիքլերինէ կէօրէ, պաշըպօղուգլար, բասթ կէլտիքլերի հեր շէյի խարապ իթմիշլէր տիր, շու թապիի ֆագաթ եանլըշ էֆքեարլա քի տիւմէնտէ էլին-տէն կէլտիյի քէօթիւլիւեիւ եարմագ հագգ տըր տէյի. մուհարէպէտէ պու եօլտա տավրանմագ էսքի պիր ուսուլ օլուպ, պու կիւնքի կիւնտէ էյրօբա-տա լաղվ օլունմուշ իսկ տէ, Ասիատտ հալէա պագը տըր։ Պու կիւնքի կիւն վիրանէ հալ ու հէյեէթի քէսպ իթ-միշ օրան իշպու մամուր գազաեը կէօ-բէնին եիւրէյի բարէ բարչէ օլուր, վէ մուհարէպէնին նէ տէրէճէտէ մու-սիպէթի մուճիպ օլտուղունու անլար։ Իշպու մէնզարէյի կէօրէն, Սըրպիաեը տիվանէճէ վէ հագգը օլմաըզը հալ-տէ, իշպու մուհարէպէեէ սէվգ իտէն էճնէպի էնթրիկալարա գարշը հիտ-տէթ տուեար։ Օսմանլը պաշբաղուգ-լարըն, ասլա սէպէպիեէթ վիրիլմէտիյի հալտէ, մէմլէքէթլերի իւզերինէ հիւ-ճում իտէն տիւշմէնէ գարշը հիտտէթ-լենտիքլերի սըրատա, պիր թագըմպի-սուշ քէօյլիւլերտէն ինթիգամ ալմագ խէթասընտա պուլունմալարը տախի, հիտտէթի մուճիպ օլմագտա տըր։

Մաէլ մէմնունիեէ թաստիգիմէ կէօ-րէ, հիւքիւմէթի Սէնիյէ, կէօնիւլլիւ-լերին պիր տահա սոյի ամէլ ու հարէ-քէթլերտէ պուլունմամալարը իչին է-վամիրի չէտիտէ իթա իյլէմիշ տիր։ Վիրան հալտէ օլան պիր քէօյտէ պի-չարէ պիր ուֆագ քէտի աճլրգտան էօլմէքտէ օլտուղու, վէ քէնտիսինտէն պաշգա քիմէնէ պուլունմասըղը հալ-տէ, մէյեուսիյէթտէն հասըլ օլան ճէ-սարէթլէ արապամըզտան աշաղը ասըլ-տը վէ քէնտիսինի էօլիւմտէն գուր-թարմագ իչին պիզլէրէ եալվարըը կի-պի միեավլաեարագ արապամըզքն ի-չինէ կիրմէեէ չալըշըը իտի։ Բէտինին պէօյլէճէ եալվարմասընա գարշը կէ-լէմէեիպ, արապամըզտ ալտըգ, վէ թա Նիչէ գատար կէօթիւրտիւք։

Մէղքիւր քէօյիւն եանընտա պիր վամ օտա, տէվէնին սոյ թարաֆնը-տա պիր թէրէ վար տըր. մէղքիւր թէրէտէն օվանքն իչէրի թարաֆընտա վագը օլան Ալէքսինաչ չէհրինի պիր է-յիճէ սէյր ու թէմաշա իյլէտիք։ Շէ-հիր ուզագտան բէք կիւզել կէօրիւն-մէքտէ օլուպ, մուհարէպէնին մէրքէ-զի օրասը տըր տէյի ասլա խաթրըմ-տան կէչմէզ իտի։ Նակէհան պաթար-եալարտան պիրիսինտէն չըգան տիւ-ման վէ թօր սէտալարը, նէրէեէ կի-տէճէկիմիզի, եանի Օսմանլը օրտու-կեահընա կիտէճէք օրտուղումուզու ա-շիքեար սուրէթտէ պիզէ անլաթտըր-տըլար։ Սըրպ պաթարեալարընտան պիրիսինէ եազլաշարագ եօլումուզա տէվամ իթտիք։ Բիֆագաթըմըզտա օ-լան պիր զապիթ, Սըրպլըլարըն պիզի կէօրիւպ իւզէրիմիզէ աթէշ իտէպիլիր օրտուգլարընը իսթար իյլէտի. հէլէքի օնլար պաշդա չէյլէ մէշղուլ իտիլէր։ Ղանէթլէ միւքէտտէր տիկէր պիր մէն-զարէ տախի եօլուն իւզէրինտէ կէօրիւ-լէն թօրրագ եըզընթըլարը տըր։ Իշ-պու եըզընթըլար, Օսմանլըլարը գան-լը մուհարէպէլէրտէն սօնրա Սըրպլը-ըը կէրիեէ սիւրէրէք զապթ իթմիշ օրտուգլարը եօլուն իւզէրինտէ վուգու պուլան մուհարէպելերտէ չէհիտ տիւ-չէն ասքէրլերին մէղսրլարը տըր։ Սայ քի հէր պիր աղաճըն իւզէրինտէ կիւլ-լէ նիշանէլերի օլուպ, Սըրպլըլարըն թօրրագտան եաբմըշ օլտուգլարը վէ պու կիւնքի կիւն Օսմանլըլարըն եէտի զապթընտա պուլունան մէթէրիսլէր չուրատա պուրատա կէօրիւլմէքտէ տիր։

Սեպտեմբեր 1 տէ Օսմանլըլարըն ֆիւթուհաթլա գաղանտըգլարը մու-

հարէպէ մէյտանընտան տախ կէչտիք։ Սբրպլբլարբն մուհարէպէտէն էվվել եէ-տի զապթլարընտա թուրթուգլարը թէբէլէրի վէ արգասընա կիզլէնէրէք մուհարէպէ իթտիքլէրի իսթիհքեամաթ վէ աղաճլարը սէյր ու թէմաշա էյլէտիք։ սեպտեմբեր 1 տէ սէլ կիպի գան ագան մահէլլտէ պու կիւնքի կիւն պիր գաչ Օսմանլը ասքէրի բահաթճա օթուրմուշլար տբը։ Սայիր մահէլլէրտէ օլտուլու կիպի պուրատա տախի թօբրագ բէք սէրթ օլտուղունտան, նաշէլէրի եագմբշլար տբը։

Օսմանլբլարբն մէճրուհիյնի եագմբշ վէ եախօտ սույի մուամէլէ իթմիշ օլտուգլարընա տայիր կէզէն լաֆլար սբրֆ արաճիֆտէն իպարէթ տիր։ Պու խուսուստա նաշէլէրին եագբլմասը պարպարլբգ էսէրի օլմաբէպ իլլա պիր մէճպուրիեէթ օլմուշ տուր։ պունուն իչին Օսմանլբլարը թայեիպ իթմէմէլի յիզ։

Օսմանլը օրտուկեահը, Ալէքսինաչ շէհրինէ նազբը օլան եիւքսէք թէբէլէր իւզէրինտէ վագբ տբը։ Օրտուկեահը նէզարէթի բէք կիւզել տիր։ Օրտուկեահ, վէ տալլարը պիրիպիրինէ կէչտիյինտէն ալթընտա եաղմուրտան վէ սայիրէտէն մուհաֆազա օլունապիլիր պիր հալտէ օլան աղաճլար, պէեազ վէ եէշիլ չաբբրլար, թօփ պաթարեալարը վէ թօփլարը եանընտա եաթան վէ եախօտ տիւշմէն իւզէրինէ կիւլլէ աթմաեա հազբը օլմադ իչին թօփու եանընտա տուրան թօփճուլար, ուզագտան կէօրիւնէն թէբէլէր վէ օրմանլար, վէ Ալէքսինաչ շէհրի, շէհիր իլէ օրտուկեահընը օրթասընտան կէչէն Մորավա նէհրի, վէ շէհրին էօթէ թարաֆընտա օլան թէբէլէր թէէսիրի աղիմի մուճիպ պիր մէնզարէ թէշքիլ իթմէքտէ տիրլէր։

Եէրին թապիի կիւզէլլիքլէրի ուլէա ուրէէսէ տբը, քագաթ պիւթիւն էուրօբանընը նազարը տբդգաթընը տավէթ իթմէքտէ օլան մուհարէպէ մահէլլի մէզքիւրտէ վուգու պուլմադտա տբը տէյի խաթբրա կէլտիքտէ, եէրին կիւզէլլիյի օ գատար կէօզէ վուրմամաքտա տբը։ Մէրքէզի օրտուտա էրքեանը հարպ բէյիսինին չատբրը եանընտա աղաճ տալլարընտան եաբբլմէշ պիր նէվի դուլիպէ ալթընտա սբը Արնօլտ Ֆամպալը կէօրսիւմ միւմայիլէյհ, պուլունտուղումուզ թէբէնին էթէյինտէ վուգու պուլան ուֆագ պիր մուհարէպէյի սէյր ու թէմաշա իթմէքտէ իտի։

Օսմանլբլարբն պաթարեալարընտան պիրիսի, պ'ր քէօրրիւտէն կէչմէք իսթէեէն պիր պէօլիւք Սբրպլբ իւզէրինէ աթէշ իթմէքլէ մէշղուլ իտի։ Սբր Արնօլտ Ֆամպալ, պիր աշ էվվել տիւշմէն քէնտի պուլունտուղու մահէլլէ տօղրու նշան ալտբգընը, վէ եէնիտէն նշան ալբբլար տէյի մէմուլ էյլէտիկինի պէնտէնիզէ պիրտիրտի։

Խաթթլարը աթ իլէ տօղաշբգ վէ Օսմանլբլարբն պաթարեալարընտան պիրիսինի կէօզտէն կէչիրտիյինտէ, թօբրագբն իւզէրինտէ պիր չօգ կէնիշ տէլէքլէր կէօրտիւմ Պունլար, իւզէրինտէ եիւրիւտիկիմիզ թօբրագբն իւզէրինտէ տիւշէ կիւլլէյէրին էսէրի իտի։

Պիր կիւլլէ թէսաիւֆ իտէրէք էօլմիշ օլան պիր աթբն նաշէսի էօնիւնտէն կէչտիմ. տէհշէթլու վէ գանլը պիր մէնզարէ իտի։

Հէր նէ գատար Նիշ եօլու իւզէրինտէ պիր գաչ թօր կէօրտիւմ իսկ տէ, դայէթ պատթալ մուհասէրէ թօբլարը հէնուզ կէլմէտի։ Մէզքիւր թօբլար, Ալէքսինաչա կիրմէք իչին եօլու գաբամագտա օլան Սբրպ պաթարեալարընը սիւքիւթեամէճպուր իտէրլէր տէյի մէմուլ օլունուր։ Օրտուկեահա կէլտիյիմ կիւնիւն սապահբսը շիտտէթլի եաղմուր եաղբպ կէօք կիւրլէմէքտէ վէ շիմշէք չագմագտա իտի, պու հալ կիճէ սապահա գատար տէվամ իթտի։ Պու սապահ հավա աչբլտը, պունուն իչին սէվինսէք սէղա տբը։ Ինսան, զապիթանընը չատբրլարբ ալթընտա տախի պուլունսա եաղմուր եաղոբղբ վագբթ ֆէնալաշբբ, աղաճլարընը տալլարբ ալթընտա քէնտիլէրինի հբֆզ իտէն ասքէրլէր նէ եաբսընլար, պիչարէլէր նէմտէն ֆէնա սուրէթտէ տիւչարը իզթիրապ օլուեօրլար։

Պունունլա պէրապէր ասաքիրի չահանէ տիւշմէն իւզէրինէ եիւրիւմէեէ խահիշկէր տիր. տիւշմէն, ասաքիրի չահանէյի կէօրտիւքճէ ֆիրար իյլէմէքտէ իսկ տէ, տիւշմէնի գօվալամամաեբ էմրի պասիրէթտէն ատտ իթմիշլէր տիր։ Սրպիատան եէնի կէլմիշ պիր Ինկիլիզին պու կիւն պէնտէնիզէ իֆատէսինէ նէզարէն, Սբրպ էհալիսի մուհարէպէտէն պզգմբշ, վէ օրտու իսկ տիւչարը մէյեուսիեէթ օլմուշ վէ սայ քի Ռուս զապիթանը, ասքէրլէրի չէքէ չէքէ մուհարէպէեէ կէօթիւրմէքտէ տիրլէր։ Ալիմ վէ Լյիտ Ռուս զապիթանը օլմասա իտի, Սբրպլբլարա հիչ պիր ֆիւթուհաթ իւմիտի եօգ իտի։

17 սեպտ.

Օրտուկեահտա խասթախանէ օլարադ պիր չատբը օլուպ, զանընմա կէօրէ, իտարէսի բէք միւքէմմէլ տիր։ Լօնտրատան Դբրմբզբ Թաչ ճէմիյեէթի թարաֆընտան կէօնտէրիլէն տէօրթ նէֆէր Ինկիլիզ ճէրրահլար, միրալայ Լինտսէյին թահթը նէզարէթինտէ պուլունտուգլարբ հայտէ, պիր գաչ կիւն էվվել պուրաեա վիրուա իթտիլէր։ Բազար իրթէսի կիւնիւ իլաճ վէ ալէաթ վէ խաւթալարբն թէտավիսի իչին լազբմ կէլէն լեվազիմաթբ սայիրէյի պէրապէր ալարագ օրտուկեահա ազիմէթ իտէճէքլէր։ Պունլարբն խբտմէթի թիւրքլէր թարաֆընտան քէմալի սէմիունիեէթլէ գապուլ օլունաճաղընտա իշթիպահ եօգ տուր, զիրա պիր մէյտանը հարպտա նէ գատար ճէրրահ պուլունսա աղ տբը։ Նիշ մութասարբբը պունլար հագգընա շիմտիտէն իզհարը իքրամ ու միւլաթէֆէթ իտիպ կէրէք քէնտիլէրինի վէ կէրէք մէքիւլաթլէրինի օրտուեա նագլ իթմէք իչին աթ վէ արապա թէտարիք իտէճէք տիր։ Ատի պիր եօլճու նէֆսի գաղատա պէօյէ պիր նիյմէթէ նաեիլ օլմասբ ատէթա միմքինսիզ տիր, զիրա նէ գատար աթ վէ արապա վար իսկ, օրտու իչին անկարեաեա գօչուրմուշտուր։ Օրտուկեահընը հավասբ, մէվգբսընը եիւքսէքլիյի սէպէպի իլէ Նիշին հավասընտան թէմիզ վէ սբհհէթէ ֆայիտէլի իսկ տէ հէր թարաֆընտա ֆէնա պիր գօգուլար հիւքմ իտէր, ֆագաթ պազբ թէտապիրի սբհհիեէ իլէ էօնիւնիւ ալմագ տա միւմքինսիզ տէյիլ տիր։ Նիշտէ իսքեան իտէնէրին էքսէրիսի պու գօգուլարա ալբզգան օլմալը տբրլար, զիրա քէսպի նամ իթմիշ օլան Դօլօնեը շէհրինին պին պիր գօգուլարը, իչպու ուֆագ Պուլկար շէհրի սօգագլարընտա կէղէնլէր ն պրրունլարընա կէլէն գօգուլարբն եանընտա պիր շէյ տէյիլ տիր։ Պուրատա օլան ճէսիմ տիպուիպէյ, բիֆագաթլարընտա պիր թապիպ օլտուղու հալտէ, Ֆրանսա գօնսօլոսունուն բիասէթինտէ օլան վէ պէյն էլ միլէլ թէշէքքիւլ իտէն ճէմիյեէթի խայրիեէնին թէճէմմիւ իթտիրտիկի սէքսէն գատար գատբն վէ չօճուգլարբն պուլունտուղու մահէլլէ ազիմէթ էյլէտիլէր։ Միւմայիլէյհիւմա օրաեբ արիզ ու ամիգ թէկֆթիշլէ, անլէրին իհթիեաճաթբընը թահգբգ իթտիքտէն սոնրա, թահգբգաթլարընը բաբօրթօ իլէ մէզքիւր գօմիսիօնա պիլտիրմիշլէր տիր։

«Պու կիւն գօմիսիօն իլէ պէրապէր պուլունտուղում հալտէ, Ֆիլիպէտէն իքի սաաթ էօթէտէ միւհթէրէք օլան Բէրուսթիչա նամ գարիեէեէ ազիմէթ էյլէտիմ։ Պու քէօյ քեամիլէն միւհթէրէք օլուպ, տէրունինտէ պիր խանէ պիլէ գ սլմամբշ տբը։ Պու մէնզարէ աճընաճագ սուրէթտէ տիր։ Քեաֆֆէի էհալիսի եէրլի եէրինէ ավտէթ իտիպ, հէր քէս քէնտի արսասընա ուֆագ գուլիպէլէր եաբբպ սբզընմբշլար տբը։ Զօլուգ չօճուգ վէ գատընլարբն խարապաթ իչինտէ մէյեուսանէ կէչտիկիւզար իթտիքլէրի կէօրիւլիւպ, էրքէքլէր թարլարա վէ պաղլարտա իչէրէյլէ մէշղուլ օլմուշլար տբը։

«Նայեանը թէաճճիւպ եէրի չուրասբ տբը քի, Բէրուսթիչա ճիվարընտա պուլունան Պուլկար քէօյլէրի վէ Ֆիլիպէնին Պուլկար էհալիսի պու զէվալը հարիգզէտէլէրին հալը մէյեուսիեէթլէրինէ ընգգաթ վէ մէրհամէթ իթմէտիքլէրի կէօրիւլիւեօր։ Պու պիչարէլէր Պուլկարլարտան հիչ պիր կէօնա մուավէնէթ կէօրէմմիշլէր տիր։ Տէվլէթի Ալիեէնին լութֆունա շիւքիւրլէր օլսուն քի, հայվանաթ վէ արապալար կէօնտէրէրէք, միւհթէրէք գարիեէլէր էհալիսի իշէրէյլէ մէշղուլ օլապիլմիշլէր տիր։

«Դօմիսիօն հէման պիթիւն կիւն Բէրուսթիչատա հէրքէսին շիքեաեէթլէրինէ վէ իհթիեաճլարընը թահգբգ իթտի, վէ տէրհալ խանէլէրի ինչա իթմէկէ պաշլանաճագ տբը։ Պիր գաչ կիւն զարֆընտա պիր խայլը խանէնին ինչա օլունաճաղընը մէմուլ իտէրիմ։ Բէրուսթիչատան գօմիսիօնլա պէրապէր եարբմ սաաթ էօթէտէ վսգբ Օսթինա նամ Իսլամ քէօյինէ կիթտիմ։ Բէրուսթիչա էհալիսինին պիր գբսմբ թէրքի սիլահ իտէրէք, թէսլիմ օլմուշ իտի։ Օսթինա քէօյիւ անլէրի տէօրթ կիւն գատար գապուլ իտէրէք, էեի գօմշու կիպի տէօրթ պէշ եիւզ քիշիյի խաքեան իյլէմիշ տիր։

«Եարբն գօմիսիօն իլէ պէրապէր Բազարճբգա կիտէճէկիմ։»

— Դայսէրիյէլիլէր թարաֆընտան, եօզղատ թարիգի իլէ պուրաեա ասաքիրի բէտիֆէ կէթիրմէքտէ իքէն, Սարը–Համզա նամ գարիյէտէ վուգու պուլան պիր թագբմ հարաքեաթբ նապէճաեէ զայբէթ վիրմիշ օլան, վէ էնվայի էֆֆալը քէրիհէ վէ մէսպուքէսիյէ Դայսէրիյէ Խրիսթիեանլարընը մահզուն գբլբպ վէ գօրգութմուշ պուլունան Զիթճի օղլու Ահմէտ աղանընն թէվգբֆը ըէճասբյլա, զաթբ հաղրէթի վէքեալէթվէնահիյէ, պիր գբթա արզուհալ թագտիմ իտիլտիկինի պիլտիրմիշ իտի։ Մէզքիւր արզուհալընն իճրասը Զապթիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինէ հէվալէ պույրուլմուշ օլտուղունտան, իշլեթտիկիմիզէ կէօրէ, նէզարէթի միւշարիլէյհա ճանիպի ալիսինտէն, միւտտաիլէրտէն պիր գաչ քիչի չաղբբլարադ, մէրգում Ահմէտ աղանընն պու

թարաֆա ճէլպի նիեէթի խայրիեէսիյլէ, իճապ իտէն մահէլլէ թէլէկրաֆ քէշիտե իտիլտիկի խապէր վիրիլմիշ տիր։

Այտըղըմըզ մալիւմաթա կէօրէ, մերգուում Ահմէտ աղա ալէյհինտե թէշէքքի իտիլտիկինի զաղէթալարտա օգուտլու օլուպ, վէ մերգուումուն չանագ եօլտաշը պուլունան պիր իքի Դայսէրիեէլի Հայլարըմըզ, պիր ան էվվէլ պուրատան պըրագըպ կիթմէսինէ, ասսթճա ղայրէթ իյլէմիշլէր տիր։

Նէ՛ պիւյիւք վաթանփէրվէրլիք։

—Լէվլէնթ Հէրըլտտա օգունմուշ տուր։

Կէչէն բաղար իրթէսի կիւնիւ Ինկիլթէրրա սէֆիրի սըր Հէնրի Էլիբթ հաղրէթլէրի, խարիճիեէ նազըրը առվլէթլու Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իտիպ, տիւէլի էճնէպիեէնին, սուլհուն իպգասը իչին թավսիեէեէ մէյեալ օլտուգլարը շարթլարը թագտիմ իյլէմիշ տիր։ Սըրպիսթան վէ Դարատաղ իչին ումումէն մուհարէպէտէն էվվէլ օլան հալին իպգասը վէ իլէրուտե սայիր տախիլի կիւճլիքլէր վուգուա կէլմէմէք իւզրէ Պոսնա վէ Հէրսէք իչին իտարէճէ իսթիգլալիեէթ թէքլիֆ օլունուպ, իշ պու իսթիգլալիեէթին Պուլկարիսթանա տախի իթա օլունմասը նասիհաթ վիրիլիեօր։ Սալը կիւնիւ տիւէլի սայիրէ էլչիլէրի տախի Պապը Ալիեէ կիտիպ, սըր Հէնրի Էլիբթ հաղրէթլէրինին թէքլիֆլէրինի իլթիգամ իյլէմիշլէր տիր։ Էօյլէտէն սոնրա, վիւքէլայի ֆիխամ վէ սայիր մէմուրինի մուազզամ ֆէվգէլատե պիր մէճլիս ագտի իլէ մէզքիւր թէքլիֆլէրի թահթը նազարը տիգգաթա ալմըշլար տըր։

Մէճլիսի մէզքիւր 70 ազատան իպարէթ օլուպ, Խրիսթիեան ազալար հազըր պուլունմամըշլար տըր։

—Իսթանպօլուն ռիվաեէթինէ կէօրէ, էլչիլէրին թէքլիֆլէրի շունլարտան իպարէթ իմիշ։ Եանի,

1.—Սըրպիսթան իչին ումումէն մուհարէպէտէն էվվէլ օլան հալին իպգասը։

2.—Դարատաղ հագգընտա քէղա, պիր տէ տէնիզ կէօթիրիւր պիր քիւչիւք օվանը Դարատաղա թէրքի։

3.—Պոսնա վէ Հէրսէք իչին իտարէճէ տախիլի իսթիգլալիեէթ։ Պունուն էսասը տախի Պապը Ալի իլէ տիւէլի սայիրէ պէյնինտե պիր մաղպաթա իլէ իմզա օլունմասը։

4.—Պուլղարիսթան իչին պատէլ միւղաքէրէ իսլահաթ իթասը։

—Ֆիլիպէտէն Թրաքի նամ Ռում ղաղէթասընա եազտըգլարընա կէօրէ, Թաթար Բազարճըղընտան սէքիզ սաաթ մէսաֆէտե քեայնի Վէթրէն մէվգընտե պիր իսթիհքամ տէրտէսթի ինչա իմիշ։

—Մէմլէքէթէյն մէպուսան մէճլիսի ըէյիսի Մ. Ռուսթինին պէշ եիւզ միլիօն ֆրանգլըգ պիր իսթիգրազ ագտ իթմէք իւզրէ, Բարիզ կիթտիկինի Վիզանթիսե եազըեօրլար։

—Պիւքրէշտէն Վիզանթիս ղաղէթասընա եազտըգլարընա կէօրէ, Մէմլէքէթէյն տէմիր եօլունտան հէր կիւն ասքէր էլպիսէսի կիյինմիշ Ռուս զապիթլէրի կէչմէքտե օլտուգլարը կիպի, պու տէֆա սիւարի տախի կէչմէեէ պաշլամըշ տըր։

—Թրաքի ղաղէթասընընը ռիվաեէթինէ նազարէն, բաղար իրթէսի կիւնիւ Եունան թէպաասընտան օն պէշ քիչի, էքսէրիեէթ իւզրէ Եունանլը վէ պաղբսը Եունան ասքէրինտէն չըդմըշ օլտուղու հալտե, կէօնիւլլիւ օլարագ Սըրպլը ասքէրինե տախիլ օլմագ իւզրէ, Օտէսա Թարիգիյլե Սըրպիսեա ազիմէթ իյլէմիշլէր տիր։

—Տիւնքի կիւն կէլէն պիր թէլէկրաֆնամէեէ նէզարէն, Ալէքսինաչ բիշկեահընաա պուլունան Սըրպ ասքէրի, ասաքիրի շահանէ իւզէրինե հիւճում իտէրէք, մուհարէպէ հալէա տէվամ իթմէքտե իմիշ։ (Վագըթ)

—Տիւէլի էճնէպիեէնին մահուտ թէքլիֆլէրի հագգընտա օլան գարարը գաթինին վէ մէճլիսի ումումինին սուրէթի թէէսիս վէ թէշքիլինին միւզաքէրէսի իչին, եարընքի ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ տախի, ֆէվգէլատե օլարագ, պիր մէճլիսի մէշվերէթ ագտը զըմնընտա, հազըր օլմալարը լազըմ կէլէն զէվաթը ֆիխամ վէ մէմուրինի քիրամա տավէթ թէզքիրէլէրի կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Մապէյնի հիւմաեուն գարու չուգատարլըզը սապգը իզզէթլու Ալի էֆէնտիեէ իհալէ օլունմուշ տուր։

—Ռումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթընընն 40 ընճը գուրասը կէլէճէք բաղար իրթէսի կիւնիւ Զարպխանէյի ամիրէտե քէշիտե օլունաճաղը Պանգը Օսմանի թարաֆընտան իլան օլունմուշ տուր։

ԹԱՂՀԻՀ

Տիւնքի նիւսխէմիզտե տերճ իյլէտիկիմիզ Բինկեան վագասը մէքթուպու միւթալասասընտա, հէր նէ գատար, էհալի իչին, Տիվրիք հիւքիւմէթինէ տէօրթ տէֆա միւրաճաաթ իտիլմիշ տիր տէ, լաեըգլը պիր ճէվապ պիլէ ալընամամըշ տը։ տէյի եազըլմըշ իսէ տէ, սօնրատան թարաֆըմըզա իսթար օլունտուղունա կէօրէ, տէյիլ Տիվրիք հիւքիւմէթինէ, իլլա Էկին հիւքիւմէթինէ միւրաճաաթ օլունմուշ, վէ պինանէն ալէյհ, մէզքիւր իհմալ վէ թէքեասիւլ, Էկին հիւքիւմէթի թարաֆընտան զուհուրա կէլմիշ տիր։

. . . Էֆէնտի,

Թալասըն Խնամողական ընկերութիւնը հագգընտա մուգատտէմա 3016 նիւմէրօլու նիւսխէնիզտե տերճ օլունտուղու իւզէրե 20 ատէտ Ռումէլի թիմուր եօլ հիսսէսի 39 1/2 ֆրանգատան 33 լիրայ 61 1/2 ղշ. թութմուշ օլուպ, վէ 300 գօնսօլիտ 14 ղշ. 7 փարատան 42 լիրա 52 1/2 ղշ. թութուպ, վէ մուգատտէմքի կէօսթէրիլէն մէվճուտատտան շիմտիլիք 10 լիրա քի ճէմման 86 լիրա 14 ղշ.ա պէտէլ Մաքրի քէօյ գարիյէսինտե 5 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ 360 ղիրա արսա 13500 ղշ.ա Մատթէոս աղա Սէլեան նամընա իշթիրա օլունուպ, մէվճուտ պուլունան 12057 ղշ. վերիլէրէք, աչբգտա գալան 1443 ղշ.ու տախի, պու իշին միւէսսիսի պուլունան Սէլեան Յարութճան էֆ. ֆամիլեասը Հանըմ թարաֆընտան իհտա օլունմուշ տուր։ Իլէրուտե ինչասընա տայիր օլաճագ մալիւմաթ տախի ղազէթայի միւթէպէրինիզտե իլան օլունաճաղը կիպի, սէնէտի մէզքիւր Մատթէոս աղա Սէլեան նամընա մուազա օլուպ, զիքր օլունան արսանըն իսէ Խնամողական ընկերութիւն մալի օլտուղու պիլինմէք իշին, իշ պու իլանըմըզը իլք նիւսխէնիզէ տերճ իյլէմէնիզի ըէճա իտէրիզ էֆէնտիմ։

1876 Սեպտ. 13 Յարութիւն
Ստամպօլ Պ. Սէլեան
Պաղտասար Տէյիրմէնճեան
Գէրովբէ Կիւլպէկեան

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ՐՈՒՍԻԱ

Սէն-Բէթերսպուրկ, 26 սեպտ.

Ղայրը բէսմի մէնսատան ալընան հավատիսէ կէօրէ, Ռուսիանըն թէտարիքեաթը հարպեեէսինէ, վէ պիր մախսուս տիբլոմաթճա հարէքէթինէ տայիր օլան քեաֆֆէյի հավատիս պի էսաս տըր։ Ռուսիանըն բոլիթիգասը, սայիր տէվլէթլէրտէն այրըլմամագ, վէ հէր տայիմ տիկէր տէվլէթլէրլէ միւթթէֆիգէն հարէքէթ իյլէմէք տիր։ Թէրսանէլէրտէ գիեատէսիյլէ ղայրէթ կէօրիւնիւեօր տէյի սէօյլէնիլէն հավատիս տախի էսասսըզ տըր։

Սէն-Բէթերսպուրկ, 27 սեպտ.

Պէլկըրատտա մուգիմ Ռուսիա պաչ գօնսօլօսու, բըրէնս Միլանըն Սըրպ զըրալը իլան օլունմասը հագգընտա Ավսթրիա նէ թարիք իթթիհազ իտէր իսէ քէնտիսի տախի այնի թարիգտէն շաշմամասը իչին հիւքիւմէթինտէն թալիմաթ ախզ իյլէտի։

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ

Վիէննա, 26 սեպտ.

Բոլիթիչէ Գօրէսբօնտանա նամ ղազէթա ղայրը բէսմի պիր պէնտինտե տէր քի Սըրպ բրէնսի մէ հիւքիւմէթի, Սըրպ բըրէնսինի Սըրպ զըրալը իտէն իլանը, ասքէրին բոլիթիգաճա նամէշրու միւտախէլէսի, վէ հաթթա պիր իսեան կիպի ատտ իտիեօր։ Պունտան գաթինազար Ավսթրիա հիւքիւմէթի տախի պու գըրալ իւնվանընը գապուլէ մէյեալ տէյիլ տիր, վէ պու հարէքէթին քեաֆֆէյի նէթայիճինէ Ավսթրիա չէտտէն մուգավէմէթ իտէճէք տիր։

27 սեպտ

Նուվէլ Բըրէս Լիսը ղազէթասընընն եազտըղընա կէօրէ, Ռուսիա իմբէրաթօրունուն Լիվատիատան իսթթը տէսթի իլէ կէօնտէրտիյի նամէյի համիլ օլան Ռուսիա ժէնէրալընը գապուլ իյլէմէք իւզրէ Ավսթրիա իմբէրաթօրու սէյր ու շիքեարտէն (ավտան) ավտէթ իյլէտի։

Անէլ ումում ղազէթալար հաթթա բէսմի ղազէթա տախի բըրէնս Միլանըն հարէքէթինի թագպիհ իտիեօրլար։ պունտան մաատա, ասսյէի թէհլիքէեէ պըրագան վէ պէլկըրատտա վուգու պուլան բանսալ[illegible]

Վիէննա, 27 սեպտ.

Ռուսիա իմբէրաթօրունուն եավէրի հարպը օլան միւսիւ Սումարուքօֆ Վիէննաեա վասլ օլուպ, իմբէրաթօր թարաֆընտան գապուլ օլունտու։

Բոլիթիչ Գ ըէ։բօնտէնց նամ նիմ ըէսմի ղազէթա, Սըրպիանընն խարիճիեէ միւտիրի միւսիւ Ռիսթիչին սեպտեմբեր 26 թարիխլի տիւէլի էճնէպիեէ պաչ գօնսօլօսլարընա կէօնտէրմիշ օլտուղու պիր նօթասընը նէշր իթմիշ տիր։ Միւսիւ Ռիսթիչ, նիզամընտա պիր միւթարէքէյի խահիշլէ արզուլէտիկի լէ պէ։ասլր, մահը հալին 24 ինտե խիթամ պուլան միւթարէքէյնին պիր միւտտէթ տահա ուզաթըլմասընը գապուլ իթմէօր։

Վիէննա, 28 սեպտ.

Պէյնէլնաս սէօյլէնտիկինէ կէօրէ Ռուսիա իմբէրաթօրուն խաթթը տէսթի իլէ օլարագ Ավսթրիա իմբէրաթօրունա կէօնտէրտի՛յի նամէ սուլհա մէյեալ իմիշ։

ՍԸՐՊԻՍԹԱՆ

Պէլկրատ 27 սեպտ.

Մուհարէպէտէն էվվէլ օլան հալին իպգասը շարթ կէօսթէրիլմէսի պուրատտա պիր չօգ ատատարընը իւմիտլէրինի պոչա չըգարըպ, մուհարէպէ թարաֆտարլարընընն էնտիշէսինի մուճիպ օլմագտա տըր։

Պէլկրատ 28 սեպտ.

Լէնէպի տիրլօմաթլար, բէրէնս Միլանա Սըրպիա գըրալը իւնվանընը գապուլ իթտիրմէք իսթէկէն Փըրդաեա չէտիտէն գարը կէլմէքտե տիրլէր։

ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ

Աթինա, 25 սեպտեմ.

Կէչէճէք բաղար իրթէսի կիւնիւ միլլէթ մէճլիսի քիւչատ օլունուպ, Պուլղարիս հէյյեէթի վիւքէլասընընն մուհաքէմէսինէ մուպաշէրլէթ օլունաճագ տըր։

Հիւքիւմէթ Տէրիսաատէթ սէֆիրինէ թախմաթ իրսալ իյլէեէրէք, պունտա Եունան թապիեէթի մէսէլէսինէ տայիր օլան մուխապէրաթա կէրմիեէթլէ տէվամ օլունմասընա էմր օլունմուշ տուր։

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիս, 26 սեպտ.

Բրէնս Հօհէնլօհէ մէզունէն Ալմանիաեա կիթտի։

Ճէզայիրտե իթթիլալ վուգու պուլտուղու, վէ մէմլիքի մահրուսէտէն ճէզայիրե պիր թագըմ մէմուրլար կէլտիյի հավատիսին ասլ ու էսասը եօգ տըր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ

Լօնտրա, 27 սեպտ.

Լօրտ Տէրբի գօնուշմագ իչին կէլմիշ օլան մէպուսանա ճէվապէն, հիւքիւմէթին Շարգ իշլէրի հագգընտա օլան էֆքեարընը պէեան իյլէտիյի սըրատա, մէմլիքի մահրուսէտէ ճարի օլան ուսուլ մահվ օլուր տէյի զանն իթմէտիկինի պիլտիրմիշ վէ «ինսան իսթէտիկինի եաբամաեըպ, միւմքին օլան չէյի իճրա իտիլէպիլիր» տէմիշ տիր։

—Լէվլէնթ Հէրըլտա մախսուս թէլէկրաֆ։

Բուսճուգ, 28 սեպտ.

Պըրազիլիա իմբէրաթօրիչասը պուրատա վասլ օլտու։ Ռիւքիւպիւ հիւմաեունա մախսուս թըրէնլէ սաաթ եէտի պուչուգատա վարնաեա կիտիճէք տիր։ Բուսճուք իսկէլէսինտէ վալի բաչա, վէ միլքիեէ վէ ասքէրիեէ մէմուրլարը, վէ Ավսթրիա վէ Ամանեա վէ Իթալիա գօնսօլօսլարը թարաֆընտան իսթիգպալ օլունտու։

Թունա վիլայեթի բոլիթիգա մէմուրու Էրնէսթ էֆէնտի Վարնա, վէ Թունա իտարէյի Նէհրիեէսի միւտիրի մուավինի Վասիֆ Գըլիքիան էֆէնտի Տէրիսաատէթէ գատար միւշարիլէյհէ մէհմանտար թայէին օլունտուլար։

ՍԱՐՐԱՖԻԷ

Լօնտրա, 28 սեպտեմ.

Էսհամը Ռումումի աչըլտը

»	» գարանտը	13 1/4
1865	իսթիգրազը	14 3/4
1869	»	13 3/4
1873	»	13 5/8
Պոն տիւ Թրէզոր (Սէրի Ա.Բ.) գ.ք.		23 1/2
Ինկիլիզ գօնսօլիտի		96 5/16

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՉԱՍԸ

Է.հ. Ռում. 15 սեպտ. ագչամ գարանտը		14 25
Է.հ. Ռում. 17 սեպտ. սապահ աչըլտը		14 8
Էն եիւքսէք		14 14
Էն աչաղը		13 31
Սաաթ 6 1/2		13 37
Իսթիգրազ. 63 (Մութօն) 6 0/0 ֆր.		70
» 65 (Մութօն) 6 0/0		71
» 1869 (Բինար) 6 0/0		67
» 1872 (Պոն տիւ Թրէզոր) 9 0/0 լիրա սթէր.գ.ք.		22 1/4
» 1873 (Բինար) 6 0/0		65
Ռումէլի Շըմէնտըֆէր 3 0/0		40
Ինքոր	փրայ.	2
Հէվալէսիզ	փրայ.	2 1/2
Անգէ Ֆայիզի 0/0		12

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱՔԸ

Իրէտի ժէնէրալ 6 0/0 Լիր.Օսմ.		225
Սօսիէթէ ժէնէ. 6 0/0 Լիր Ա.		250
Սատամպօլ պանգասը		205
Պանգ գօմէրսիալ		310
Սօսիէթէ օթօման	Լիր. Սթէր	128
Թրամվայ 5 0/0	ղշ. գ.ք	100
Լավրիօմ (մատէն)	Ֆր.	68

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՉԱՍԸ

Օսմանը լիրասը 100տէն		ղ. փրայ
Ինկիլիզ լիրասը		110 15
Ֆրանսըզ ալթունու		87 15
Բչ		88
Գրըմից ալթունու		102 20
Պէեազ մէճիտիյէ	Ֆարգը	2 36
Մէթալիք	Ֆարգը	8 20
Պագըր	Ֆարգը	140
Պէնիք	Ֆարգը	7 20
Գարպօն գայմէսի գարիք		7 5

ԴԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՉԱՍԸ

Պու կիւն պագըր հիսապը իլէ, 100 ղուրուշլուգ գայմէ, 121 ղուրուշ։ 115 ղուրուշլուգ գայմէ պիր լիրա։

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՑԵՐԵԿԵԱՑ ԵՒ ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԳԱՏԸԳԻՒՂ

Վարժարանս հաստատուած է ի Գատըգիւղ, Լատին եկեղեցւոյ փողոցն, ընդարձակ՝ օդաւէտ և գեղեցկադիր տան մը մէջ։

Դասախօսութիւնք կ'սկսին յառաջիկայ Հոկտ. 1, ուրբաթ օրէն։

Վարժարանիս Հիմնադիր–Տնօրէնն, որ անտիական հասակէն ազգային դաստիարակութեան գործոյն նուիրած է զիւր անձնն, այս համոզումն ունի թէ անկախ վարժարանի մ' ի գլուխ՝ աւելի անվրէպ և արդիւնաւէտ կերպիւ պիտի կրնայ ծառայել իւր սրբազան կոչման։

Հաստատութեանս նպատակն է հայ մանկտւոյն մտաց և հոգւոյ ազնուական կրթութիւն մի տալ։ Բարին, ճշմարիտն և գեղեցիկն, ուրիշ բառերով, առաքինութիւնք, գիտութիւնք, դպրութիւնք և գեղարուեստք, այսոքիկ են տարերք այն դաստիարակութեան զոր պիտի մատակարարէ սոյն հարկն։

Վարժարանս մանչ տղայոց համար է, և թէ ներքին թէ արտաքին աշակերտք կրնան ընդունուիլ։

Վարժարանս կը պարունակէ իւր մէջ թէ երկրորդական և թէ նախապատրաստական ուսմանց դասարաններ։

Նախապատրաստական ուսմանց սրահին մէջ քնքոյշ և ճիշդ հասակն պիտի կրնայ գտնել իւր պահանջած և արժանի եղած ամէն փափուկ մտադրութիւնքն և մանկավարժական արուեստին նախահոգ և իմաստուն հնարքներն։

Հինգ կամ վեց տարեկան մանկունք առանձինն մի մայրախնամ վարժուհւոյ խնամոց պիտի յանձնուին, որպէս զի մայրական գրկէն ի դպրոց անցն կարի խիստ և բուռն չթուի մանկան։

Նախապատրաստական ուսմանց ընթացքն 3 տարի է, և կը պարունակէ հետևեալներն։

Ընթերցանութիւն և գիր հայերէն, մեկնութիւն բառից և իմաստից, թուաբանական 4 պարզ գործողութիւնք, բնական աշխարհագրութեան ինչ ինչ բաներուն բացատրութիւնն (օդտ, տեղ. եաբի և ն.) հանդերձ օրինակօք, Ս. գրոց, Աւետարանի և Հայոց պատմութեան բարոյալից մասերուն վրայ բերանացի ծանօթութիւնք՝ հանդերձ կրթութեամբք ի ձեռն հարցի և պատասխանւոյ, բնական պատմութեան ինչ ինչ բառից բացատրութիւնն (կենդանի, բոյս, հանք, սողուն, թռչուն, չորքոտանի, ձուածին, կենդանածին և.ն) հանդերձ օրինակօք, ուսումն ի բերան մանրիկ կոտորոց (երդ, առակ, առած և.ն) գծագրութիւն (զուարճալի հնարիւք), մարմնամարզք։

Երկրորդական ուսմանց ընթացքն 5 տարի է, և կը պարունակէ հետևեալներն. Քրիստոնէական կրօնք (ոգի և չարոյական Քրիստոնէութեան), վարդապետութիւն և պատմութիւն Հայոստ. եկեղեցւոյ.

Հայերէն լեզու և գրաղիտութիւն.

Պատմութիւն Սրբազան, ազգային, ընդհանուր և հին և նոր ազգաց գրաղիտութեան.

Տարերք փիլիսոփայութեան (տրամաբանութիւն, հոգեբանութիւն, բնական Աստուածաբանութիւն, բարոյագիտութիւն և համառօտ պատմ. փիլիսոփայութեան).

Աշխարհագրութիւն բնական, քաղաքական և վաճառականական.

Տիեզերագրութիւն և սկզբունք երկրաբանութեան.

Սկզբունք բնական գիտութեանց (բնագիտութիւն և բնալուծութիւն).

Տարերք բնական պատմութեան (կենդանաբանութիւն, բուսաբանութիւն և հանքաբանութիւն).

Ուսողութիւն (թուաբանութիւն, գրահաշիւ և երկրաչափութիւն).

Տոմարակալութիւն.

Գաղիարէն լեզու.

Տաճկերէն «

Անգղիարէն «

Գերմաներէն «

Գծագրութիւն (ընդօրինակութիւն, հեռանկար և ճարտարպետական գծագր.)

Երաժշտութիւն երբոպական (նայնագրութիւն, երգ և դաշնակ).

Մարմնամարզք.

Ուսումներն պիտի աւանդուին կարող՝ իրգ և վկայեալ դասատուաց ձեռքով և դիւրաւոյց ու. ընտիր մեթոտներով։

Մի մասնաւոր փոյթ պիտի տարուի մանկան սիրտն շինելու և զգացումներն ազնուացնելու. մանքին հետ սիրտն հրահանգել, զմիտքն ի լոյս և զսիրտն ի բարին ուղղել, ահա մեր կրթութեան ոգին և ուղղութիւնն։

Եւ զայս կ'սպասէ ազգն 'դպրոցներէն և այսպէս կաղմեալ անհատներու պէտք ունի։

Գիշերօթիկ աշակերտաց սննդեան և նընջարանաց մաքրութիւնն մասնաւոր խնամոց առարկայ պիտի լինի։ Անպայուրջ հսկողութիւն մի շարունակ իւր աչաց տակ պիտի ունենայ զմանուկն զգուշացնելու համար զնա որ և է ֆիզիկական կամ բարոյական վնասներէ։

Պատուաւոր և յառաջադիմասէր անձերէ կազմեալ խնամակալութեան մի հովանաւորութիւնն կը տարածի վարժարանիս վրայ և Նորա յարատևութեանն մեծ ապահովութիւն կ'ընծայէ։

Ընդունելութեան պայմաններն են.

Ա. Գիշերօթիկ աշակերտաց տարեկան թոշակն է 32 Օսմ. ոսկի, եռամսեայ կանխիկ վճարմամբ։

Բ. Յերեկեայ աշակերտք նախապատրաստական ուսմանց ընթացքին համար կը վճարեն 2 արծաթ մէճիտ, երկրորդական ուսմանց ընթացքին Ա. Բ. և Գ. տարիներուն համար 3 արծաթ մէճիտ, իսկ Դ. և Ե. տարիներուն համար 4 արծաթ մէճիտ։ Այս վճարումն ամսական է և կանխիկ։

Գ. Մինչ օրէի ճաշն վարժարանիս մէջ ընել ուզող ցերեկեայ աշակերտք պարտին իւրեանց ամսեայ թոշակին վրայ 4 արծաթ մէճիտ աւելի վճարել։

Դ. Դաշնակի համար առանձին վճարումն կ'ընեն ուսանիլ փափաքող աշակերտք, ամսական 1/2 օսմանեան ոսկի կանխիկ։

Ե. Մելանը ձրի կը տրուի վարժարանէս, թուղթ և գրիչ միայն գիշերօթիկ աշակերտաց, իսկ գծագրութեան նիւթոց և գրքի ծախքերն ծնողաց վրայ կը հաշուին։ Նոյնպէս դեղի և բժշկի ծախքերն ծնողաց վրայ են։

Զ. Գիշերօթիկ աշակերտն իւր հետ պարտի բերել իւր անկողնոյ կազմածն, ձորձքն ու հանդերձանքն և սեղանի սպասն, ինչպէս որ նշանակուած է վարժարանիս Ցայտագրոյն մէջ։

Է. Մեկէ աւելի զաւակ տուող ծնողաց համար գնոյն մասին փոքրիկ զեղչ մի կը լինի։

Ը. Աշակերտաց թոշակի վճարումն կ'սկսի ամսոյն 1 էն՝ եթէ աշակերտն ամսոյն առաջին կիսոյն մէջ կը մտնէ դպրոց, և 16էն՝ եթէ երկրորդ կիսոյն մէջ։

Թ. Եռամսեայ վճարման շրջանը չլրացած եթէ աշակերտ մի հրաժարի վարժարանէս, իւր թոշակին մնացորդն յետս չտրուիր, բայց միայն երբ աշակերտն Տնօրինութեանս կողմէն արձակուի։

Ժ. Պարապոյ օրերուն համար զեղչ չընդունուիր։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն ունենալ փափաքող անձինք կրնան դիմել վարժարանիս առանձին տպեալ Ցայտագրոյն մէջ, յորմէ խնդրողաց դիւրութեան համար մի քանի օրինակ ձգած ենք նաև Գավաֆեան Մեծ. եղբայց գրատունն։

Յառաջիկայ Սեպ. 20 ը. օրէն սկսեալ վարժարանիս Տնօրէնն կը գտնուի ի վարժարանն ամէն առաւօտ մինչև ժամ 5, և պատիւ ունի հրաւիրել իւրեանց զաւակունքն իւր խնամոց յանձնել ուզող Մեծ անձինքն դալ տեսնուիլ իրեն հետ, արձանագրել տալ իւրեանց զաւակաց անուանքն և նոցա կարողութիւնքն քննել տալով ընդունելութեան զիրն ստանալ։

1876 Սեպ. 16 Հիմնադիր Տնօրէն

Գատըգիւղ Ռ. Յ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԿՐԹԱՐԱՆ

Օրթաքէօյ Տէրէ–փողոց Թիւ 92

Ինչպէս Մանզումէի 3181 թուովը ծանուցուեցաւ, սոյն կրթարանն յուլիս 1 էն սկսեալ բացուած է և աշակերտք կ'ընդունուին։

Աշակերտելու փափաքողը պիտի վճարէ ամիսը 2 ոսկի օսմանեան՝ միամսեայ թոշակէն մինչև վեցամսեայն կանխիկ տալու պայմանաւ։

Աշակերտի մը տարիքը պիտի լինի 8–16։

Զգեստ, անկողին և անկողնոյ վերաբերեալ հանդերձանք ծնողաց կը վերաբերին, իսկ ուսմանց վերաբերեալ ամենայն ինչ մեր վրայ է։

Ընդարձակ տեղեկութիւնք Մանզումէի վերոյիշեալ թուոյն մէջ հրատարակուած են. աւելին փնտռողը մեզ կը դիմէ ուղղակի ի Հայկական Կրթարանն։ Ռ. Գուրգէն

ՆԷՎԻՅԷ

ՊԷՏԷՆ ԹԱԼԻՄԻ

Ալմանիատա վէ Էվրօբանէն սայիր պաղը մահէլլերինտէ ֆէ.ղէ.ոյ թապիր օլունան մէքթէպլէր վար, վէ պունլար տարէլֆիւնուն տէնիլէն մէքթէպլէրտէն պիր տէրէճէ էտնա տբր։ Պու մէքթէպլէրտէ իլմի բիյաղի (ՀԱՐԻ-ԲԻՒ) վէ ուլումը թապիիյէ վէ էճնէպի լիսանլար թալիմ օլունուր։ Ճիմնազիում թապիրի Եունանիճէտէն ալընմըշ օլուպ, պէտէն թալիմկեա՝ը եախօտ բէհլիվանլըգ թալիմկեահը մանասբնա տբր։

Էսքի Եունանիլէր պէտէն թալիմինէ չօգ իթիպար էտէրլէր իտի։ Պէտէնէ գուվվէթ վէրիճի թալիմլէր Եունանիլէր պէյնինտէ մախսուս պիր ֆէնն օլուպ, ֆէնունը սայիրէ մ. սիլլու գաիտէլէր իւզրէ թալիմ օլունուր իտի։ Պունէվ մէքթէպլէր մուախխարէն էօյլէ չօղալտը քի, Եունանիսթանքն էվման էր պէօյիւք չէհրինտէ պէօյլէ պիր թալիմխանէ պուլունուր իտի։ Պէտէն թալիմլէրի սբհէթէ ղայէթլէ ֆայիտէլի օաէբլտբդլարընտան, մէգքիւր թալիմխանէլէր հէքիմլիք բութու օլան Աբուլլօ նամ բութա թագտիս օլունմուշ մահէլլէր իտի։

Եունան միլլէթլէրինտէն խուսուսա Իսփարթալբլար պէտէն թալիմլէրինի գէնճլէրտէն թալէպ իտէրլէր իտի։ Պու թալիմ գբզլար իչին պիլէ էլզէմ ատտ օլունտուղունտան, մէգքիւր թալիմլէրտէ մէհարէթ քէսպ իթմէմիշ օլան գբզլար Իսպարթատա էվլէնէմէզլէր իտի։ Հաթթա Էֆլսթօն վէ Արիսթօթէլ պէտէն թալիմինէ էհէմմիյէթ վէրմէյէն ճիւմհուրիյէթ, թամ ճիւմհուրիյէթ սաեբլամազ տէյու իտտաա իտէրլէր։

Պէտէն թալիմլէրի Եունանիլէր պէյնինտէ պէտէնճէ թիւրլիւ պէ թիւրլիւ թալիմլէրտէն, մէսէլա գօշմագ, աթլամագ, տէօյիւշմէք, ֆբրլատբլան պիր շէյի, մէսէլա տէմիր պիր հալգաեբ, հավատ ի քէն թութմագ (պու օեուտնու գարբլար պիլէ թալիմ էտէրլէր իտի), աթ վէ արապա գօշտուրմագ, քիւրէք չէքմէք, սալլանմագ, իբէ սարբլբպ չբգմագ, ուզուն վագբթ պիր հէյէթտէ դալմագ, նէֆէս ալմաեարագ ուզուն վագբթ պաղբրմագ վէ պունլար միսիլլու թալիմլէրտէն լպարէթ իտի։

Իչ պու թալիմլէրտէն մէրամ, վիճուտա, էնսէ քէօքլունէ, դօլ վէ պաճագ էթլէրինէ սբգբլբգ վէրմէք, կէօյլուսիւ կէնիչլէտիպ ագ ճիյէրլէրէ դուվվէթ, վէ ճէսէտլին հէբ հարէքէթլէրինէ զիյատ հիւսն, թազէլիք վէ չէվիքլիք վէրմէք տիր։

Ասարը միթէվասբթա (ԴԸԼԻ դարտ) զէմանքնտա պէտէն թալիմլէրինէ քէք ազ տիգգաթ օլունուր իտի, լաքին օն սէքիզինճի տէհրին սօնունտա մէգքիւր թալիմլէր, պու մատտէ հագտա չօգ քիթապլար թէէլիֆ իթմիշ օլան Կութսմութ նամ զաթքն էլի իլէ Բրուսիա մէմալիքինէ կիրտի։ 1810 սէնէսի էսնալէրինտէ թէրպիեէնին պուչիպէսի Եան Նամ տիկեր պիր զաթքն մարիֆէթի իլէ զիեատտէ մէթանէթ վէ իթիպար պուլտու։ Օլ էսնատէ պիրինճի Նաբօլէոն, տէվլէթինի պէօյիւթմէքտէ իտի. վէ Եան Բրուսիատա կէնճլէրի թօբլաեբպ օնլարա թալիմի պէտէն վէ վաթանփէրվէրլիեէ տայիր մէպտէլէր էօյրէթմէքտէ իտի։ Եանքն էֆքեարը օլ վագբթ Բրուսիա տէվլէթինէ խաեբրլբ կէօրիւնտիւ, վէ պինաէն ալէ յհ 1811 տէ Պէրլին շէհրինտէ, պիր աղ օնրա պիւթիւն մէմալիքտէ, տէվլէթ թարաֆընտան պէտէն թալիմի մէքթէպլէրի քիչատ օլունտուլար։ Նաբօլէոնուն եիւզիւնտէն թէհլիքէ սավուշտուգտան սօնրա, Բրուսիա տէվլէթի կէնճլէրին թահսիլ վէ նէշր իյլէտիյի սէրպէսթ ուսուլտէն գօրգուպ, մէգքիւր մէքթէպլէրի գաբաթտբ։

Սայիր պիր գաչ մէքթէպլէրտէ, խուսուսի իլէ Ինկիլթէրրա իլէ Իգվիչէրատա Եանքն ուսուլի իւզրէ պէտէն թալիմի մէքթէպլէրի իհտաս օլունուպ, լաեբգբյլա իլերի կիթտիլբ, էօյլէ քի պէտէն թալիմլերի իթմէք գբզ մէքթէպլէրինտէ պիլէ ատէթ օլտու։ Վագաա գբզլար իչին գուլլանբլան ուսուլերքէք չօճուգլար մէքթէպլէրինտէ տերքեար օլան ուսուլտէն ֆարգլբ Եանի տահա գօլայ իտի իսէ տէ, պէտէնէ գուվվէթ վէ սբհհէթ վէ թէնին հարաքէթլէրինէ հիւսն վէ չէվիքլիք վիրմէեէ քեաֆի իտի։

Ամէրիգատա գբզլար իչին օլան ալի մէքթէպլէրին չօղունտա պէտէն թալիմինէ էհէմմիեէթ վէրիլիր, վէ պու նէվ մէքթէպլէրին էքսէրիսիինտէ պէտէն թալիմի իչին մախսուս տայիրէլէր օլուպ, թալիմ իչին տախի լազբմ օլան էտէվաթ վէ լէվազիմաթ մախսուս թէտարիք օլունմուշ տուր։

Թէնին վէ ֆիքրին արասբնտա նէ տերէճէ սբգբ պաղ մէվճուտ իտիյինի, վէ պիրինին գուվվէթ քէսպ իթմէսի տիկերինին գուվվէթի օլմասբնա մէրպութ պուլունտուղունու տիչիւնտիւ. եիւմիւզ հալտէ, ագլբ թէրպիեէ իթմէքլէ պէրապէր թէնի տախի թէրպիեէ իթմէք, չօճուգլարը թալիմ իտէն հէր ատէմէ ֆարզ օլտուղունու բանա կէօրիւրիւզ։ (Աւետարեր)

ԻԼԱՆԸ ՐԷՍՄԻ

Ֆիլարը հիւմաեուն իչին պօեալը վէ եալտըզլը Սագ սօնեատան մա գաբագ եիրմի ատէտ սահանը պէհէրի եէթմիշ պէշ վէ եիրմի ատէտ բիլավլբգ իլէ օն իքի չօրպա քեասէսինին պէհէրի տօղսան վէ հիրմի թանէ թաթլբթաղընը պէհէրի ալթմըշ սէքիզ ղուրուշ բաեիճ ադճէ վէ թարիխի մուդավէլէտէն պիր պուչուդ մահ հուլուլինտէ, պիր թագբմը վէ իչ մահտէ թէմամը թէսլիմ օլունմագ չարթը իլէ թալիպի իւզէրինտէ օլարագ, իշ պու իլուլուն օն ալթընճը բէնճէնպիհ կիւնիւնէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէյինէն, թէնզիլ իլէ իթաեա թալիպ օլանլարը եէվմի մէգքիւրէ դատար խազինէյի խասսա իտարէ մէճլիսինէ կէլմէլէրի։

Սէնէ 92 Իյուլ 11։

ՍԱՀԻՊ ԴԱՍԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ալաթատա Բէնչէնպիհ–բազարընտա

Ն. 41 Իբսի խանընտա